

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **S. S.**, zastoupen JUDr. Petrem Navrátilem, advokátem se sídlem Joštova 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 23. 10. 2017, č. j. 42 Az 9/2015 – 63,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Usnesením ze dne 2. 11. 2015, č. j. OAM-121/LE-BE02-HA08-2015, žalovaný zastavil správní řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podle § 66 odst. 1 písm. h) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, který ji zamítl rozsudkem ze dne 23. 10. 2017, č. j. 42 Az 9/2015 – 63. Rozsudek krajského soudu, stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu, je k dispozici na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[4] Nezákonnost správního rozhodnutí stěžovatel spatřuje v tom, že se žalovaný řádně nevypořádal se všemi skutečnostmi významnými pro rozhodnutí ve věci a porušil tak § 2 a § 3 správního řádu. Žalovaný pochybil především tím, že se odpovídajícím způsobem nevypořádal s obsahem žádosti o udělení mezinárodní ochrany a skutečnostmi stěžovatelem uvedenými při ústním pohovoru. Přestože stěžovatelem uváděné důvody, pro které opustil zemi původu, žalovaný vyhodnotil jako azylově irelevantní, měl se podrobněji zabývat a posoudit další

okolnosti na straně stěžovatele. Stěžovatel se na území České republiky zdržuje minimálně 11 let, je zde plně integrován, a to jak po sociální, tak materiální stránce. O úrovni integrace stěžovatele svědčí skutečnost, že se mu zde narodila dne 26. 3. 2017 dcera, která má společně s matkou povolen v České republice trvalý pobyt. Stěžovatel žije se svou partnerkou a jejich dcerou ve společné domácnosti a pečuje o ně.

[5] Dále stěžovatel považuje za vadu řízení a rozhodnutí správního orgánu to, že nebyla postavena najisto otázka jeho státní příslušnosti. Jak v tomto posledním řízení o udělení mezinárodní ochrany, tak v řízeních předcházejících, stěžovatel vždy poukazoval na skutečnost, že není státním příslušníkem Indie. Není tak do dnešního dne ověřeno tvrzení žalovaného, že je stěžovatel státním příslušníkem Indie. Samy indické úřady, včetně zastoupení Indie v České republice, se stěžovatelem odmítají komunikovat s tím, že nejde o jejich občana. Správní řízení o udělení mezinárodní ochrany je tak stížnou zásadní vadou, která činí rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným, neboť není postavena na jisto identifikace účastníka řízení, která bezprostředně souvisí s posouzením důvodnosti jeho obav v zemi, do které by měl být navrácen.

[6] Stěžovatel dále nesouhlasí s právním závěrem krajského soudu, který bagatelizuje procesní pochybení žalovaného spočívající v nesprávném odkazu výroku napadeného rozhodnutí na příslušná ustanovení zákona o azylu. Nesprávná aplikace příslušných ustanovení zákona o azylu souvisí se splněním zákonných podmínek, pro které může být řízení zastaveno, a které nejsou v případě § 25 písm. i) a § 10a písm. c) zcela totožné. Žalovaný tak aplikoval nesprávnou právní úpravu a tato skutečnost mohla mít za následek zkoumání odlišných předpokladů pro zastavení řízení. Uvedené procesní pochybení je pak umocněno nesprávným poučením stěžovatele o opravném prostředku. Uvedenými procesními vadami byla dotčena procesní práva stěžovatele.

[7] Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[9] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, na které pro stručnost odkazuje.

[10] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu totiž poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své stručné argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[11] Ze správního spisu a napadeného rozhodnutí vyplývá, že stěžovatel podal první žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 29. 9. 2005. Jako důvod své žádosti uvedl majetkový spor se sousedem, který chtěl získat pozemek jeho rodiny. Rozhodnutím ze dne 15. 11. 2005, č. j. OAM-709/LE-07-HA08-2005, nebyla stěžovateli mezinárodní ochrana udělena. Druhou

pokračování

žádost o udělení mezinárodní ochrany podal stěžovatel dne 19. 12. 2013. Jako důvod své žádosti uvedl spor se sousedem o pozemek. Dále uvedl, že se obává člověka, který si pozemek od jeho rodičů pronajal a nechal je zabít. K tomu doplnil, že důvody pro udělení mezinárodní ochrany jsou stále stejné. Rovněž zmínil potíže se získáním indického cestovního dokladu. Rozhodnutím ze dne 18. 12. 2014, č. j. OAM-390/ZA-ZA14-HA08-2013, byla jeho druhá žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřipustná a řízení bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel podal dne 26. 3. 2015. Jako důvod své žádosti uvedl sousedský spor, který měl tragické následky pro jeho rodinu, nevystavení cestovního dokladu indickým zastupitelským úřadem a obavu o svůj život, o který usiluje bohatý sused. Dále stěžovatel uvedl, že jeho přítelkyně je těhotná. Rozhodnutím ze dne 8. 6. 2015, č. j. OAM-54/LE-BE02-HA08-2015, byla i jeho třetí žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřipustná a řízení bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Brně, o které nebylo ke dni vydání nyní posuzovaného správního rozhodnutí rozhodnuto. Čtvrtou žádost o udělení mezinárodní ochrany stěžovatel podal dne 29. 7. 2015. Jako důvod své žádosti uvedl, že jeho život v Indii nebyl bezpečný, nikoho tam neměl, a tak se rozhodl odjet. Jako další důvod uvedl, že je bez dokladu totožnosti, nemá cestovní pas. Kdyby se vrátil do Indie, tak by ho nepřátelé zabili. Jsou to ti samí nepřátelé, kvůli kterým před deseti lety opustil Indii. V kontaktu s nikým v Indii není, ale tito lidé žijí stále ve stejném městě. Je to velká rodina, a pokud se tam vrátí, tak se to dozvedí a zabijí ho. Tuto informaci získal od kamarádů v době, kdy pobýval v Anglii. Jako další důvod uvedl, že nemá státní příslušnost, neboť jeho rodiče v Indii zabili kvůli zemědělské farmě. I jeho chtěli zabít, a tak utekl, a přicestoval do České republiky. V Indii nemá žádné příbuzné, ani domov. V České republice žije tři roky, má zde domluvenou práci. Rozhodnutím ze dne 2. 11. 2015, č. j. OAM-121/LE-BE02-HA08-2015, byla jeho čtvrtá žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřipustná a řízení bylo podle § 66 odst. 1 písm. h) správního řádu zastaveno.

[12] K problematice opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: *„Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.“* V tomto rozsudku zdejší soud dále uvedl, že *„zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 – 57“.* Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 – 96, publ. pod č. 2642/2012 Sb. NSS, dospěl k závěru, že *„Správní orgán je povinen v řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany zkontrolovat v souladu s § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zda žadatel neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění týkající se důvodů pro udělení azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně skončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Připustnost opakované žádosti je tak třeba posuzovat z pohledu možných nových skutečností a zjištění pro udělení jak azylu, tak udělení doplňkové ochrany. Obsahuje-li opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany takové nové skutečnosti nebo zjištění, je správní orgán povinen hodnotit takovou žádost jako přípustnou a meritorně o ní rozhodnout. V opačném případě řízení o nepřipustné žádosti podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaví.“* Lze rovněž poukázat na rozsudek ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74, ve kterém Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, který formuloval

do právní věty: „Bylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřipustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti, a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“

[13] Krajský soud správně identifikoval předmět řízení jako otázku, zda stěžovatel v opakovaně podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl nové azylově relevantní skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že stěžovatel takové nové skutečnosti neuvedl, již nebyl povinen posuzovat, zda stěžovatel splňuje podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany, neboť toto posouzení již provedl v rámci řízení o předchozích žádostech stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Z porovnání všech čtyř stěžovatelových žádostí o udělení mezinárodní ochrany je přitom zřejmé, že tento ve své opakované žádosti ze dne 29. 7. 2015 uvedl naprosto stejné důvody jejího podání, jaké uvedl již předchozích správních řízeních, tedy potíže se soukromými osobami v zemi původu, nemožnost se tam vrátit z důvodu obavy o život a nevystavení cestovního dokladu indickým zastupitelským úřadem. Všechny tyto znovu tvrzené skutečnosti však už byly žalovaným posouzeny v rámci řízení o předchozích žádostech. Pokud jde o nově namítané skutečnosti, které se týkaly jeho dlouhodobého pobytu na území České republiky a s tím spojené integrace jeho osoby do zdejší společnosti, pak je nutno uvést, že tyto se netýkají ani změny situace v zemi jeho původu, ani jeho azylového příběhu jako takového. Z hlediska zákona o azylu nejsou tato tvrzení proto relevantní a nejsou důvodem pro opětovné meritorní posouzení žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný tedy nepochybil, pokud opakovanou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany posoudil jako nepřipustnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o ní zastavil.

[14] Skutečnost, že tak žalovaný nesprávně učinil s odkazem na § 66 odst. 1 písm. h) správního řádu a nikoli na § 25 písm. i) zákona o azylu, není důvodem pro zrušení napadeného správního rozhodnutí, neboť ve výsledku nedošlo ke zkrácení práv stěžovatele. Ke stejnému závěru lze dospět i ve vztahu k nesprávnému poučení o opravném prostředku, neboť stěžovatel podal proti rozhodnutí žalovaného v zákonné lhůtě správní žalobu u věcně a místně příslušného soudu, který ji následně meritorně projednal. Rovněž neobstojí kasační tvrzení, že obě ustanovení zákona o azylu (§ 10a písm. e) resp. § 25 písm. i)] obsahují jiné podmínky pro zastavení řízení. Ustanovení § 25 písm. i) neobsahuje žádné další podmínky pro zastavení řízení, pouze zdůrazňuje, že se řízení zastaví, je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná. Důvod nepřipustnosti žádosti pak vyplývá z § 10a písm. e), neboť se jednalo o opakovanou žádost, kterou žalovaný posoudil jako nepřipustnou.

[15] Je třeba poukázat rovněž na to, že stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany poté, co byl dne 21. 7. 2015 zajištěn Policií České republiky, a to za účelem realizace správního vyhoštění, jež mu bylo uloženo pravomocným rozhodnutím ze dne 16. 3. 2015, č. j. KRPZ-27850-36/ČJ-2015-150023-SV. Lze proto předpokládat, že o udělení mezinárodní ochrany požádal, aby si legalizoval svůj pobyt na území České republiky a vyhnul se tak správnímu vyhoštění. V jeho jednání tak lze spatřovat účelovost (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, a ze dne 29. 6. 2005, č. j. 4 Azs 519/2004 - 83).

[16] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou podle § 104a s. ř. s.

pokračování

[17] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. ledna 2018

Mgr. David Hipšr
předseda senátu